
ONTWIKKELINGSSCHALEN ONDERWIJSLEERPRAKTIJK

BUITENGEWOON ONDERWIJS - OV4

1. Toelichting bij de ontwikkelingsschalen
2. De ontwikkelingsschalen
 - BEGINSITUATIEBEPALING**
 - H1. Gegevensverzameling
 - H2. Bepalen van specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften
 - DOELENSELECTIEFASE**
 - H3. Doelen op maat
 - VOORBEREIDINGSFASE & UITVOERINGSFASE**
 - H4. Leer- en leefklimaat
 - H5. Afstemming van het aanbod op de onderwijsdoelen
 - H6. Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie
 - H7. Materiële leer- en leefomgeving
 - EVALUATIEFASE**
 - H8. Evaluatie van de leerlingenvorderingen
 - H9. Evaluatie van de handelingsplanning op leerlingenniveau
 - LEEREFFECTEN**
 - H10. Leereffecten

1 Toelichting bij de ontwikkelingschalen

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteit binnen ontwikkelingschalen, die bestaan uit vier ontwikkelingsniveaus.

BENEDEN DE VERWACHTING

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

BENADERT DE VERWACHTING

Er zijn naast sterke punten ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

VOLGENS DE VERWACHTING

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau 'volgens de verwachting' betekent dat de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (OK). Het is het streefdoel voor elke school. Bij het ontwikkelingsniveau 'overstijgt de verwachting' is er bovendien sprake van een voorbeeld van goede praktijk. Een voorbeeld van goede praktijk overstijgt het gangbare en heeft een positieve impact op de resultaten en effecten bij de leerlingen. Een voorbeeld van goede praktijk is veelal sterk ingebed in de werking van de school of van een deelteam, is onderbouwd en kan andere scholen of deelteams inspireren.

2 De ontwikkelingschalen

H1. Gegevensverzameling

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team verzamelt geen of weinig relevante leerling- en contextgegevens om tot de beginsituatiebepaling van iedere leerling te komen.	Het multidisciplinaire team verzamelt in beperkte mate relevante leerling- en contextgegevens om tot de beginsituatiebepaling van iedere leerling te komen. De school laat kanssen liggen om de verzamelde gegevens meer bruikbaar, actueel en toegankelijk voor de teamleden te maken.	Het multidisciplinaire team verzamelt relevante leerling- en contextgegevens om te komen tot een totaalbeeld van de beginsituatie van iedere leerling. De verzamelde gegevens zijn bruikbaar, actueel en toegankelijk voor de teamleden.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team verzamelt relevante leerling- en contextgegevens om te komen tot een totaalbeeld van de beginsituatie van iedere leerling. De verzamelde gegevens zijn bruikbaar, actueel en toegankelijk voor de teamleden. De gegevensverzameling is een voorbeeld van goede praktijk.

H2. Bepalen van specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team analyseert de verzamelde gegevens weinig of niet met het oog op onderwijs op maat. De teamleden bepalen weinig tot geen specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften.	Het multidisciplinaire team analyseert gedeeltelijk de verzamelde gegevens. De analyse is in beperkte mate bruikbaar om onderwijs op maat mogelijk te maken. De teamleden bepalen voor iedere leerling specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften, maar die zijn nog onvolledig.	Het multidisciplinaire team analyseert de verzamelde gegevens om onderwijs op maat mogelijk te maken. De teamleden bepalen voor iedere leerling specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team analyseert de verzamelde gegevens om onderwijs op maat mogelijk te maken. De teamleden bepalen voor iedere leerling specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften. De manier waarop het multidisciplinaire team de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften bepaalt, is een voorbeeld van goede praktijk.

H3. Doelen op maat

Onder *doelen* verstaan we zowel de opvoedings- en ontwikkelingsdoelen als de onderwijsdoelen (d.w.z. de doelen uit het gevalideerd doelenkader).

Onder *doelenselectie* verstaan we zowel de selectie van bepaalde opvoedings- en ontwikkelingsdoelen als de planning van bepaalde onderwijsdoelen binnen een bepaald tijdsbestek.

Onder *operationele doelen* verstaan we de verfijning of concretisering van de opvoedings- en ontwikkelingsdoelen of onderwijsdoelen tot doelen die voor de teamleden bruikbaar zijn in de onderwijsleerpraktijk.

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
<p>Het multidisciplinaire team stuurt de selectie van zowel de opvoedings- en ontwikkelingsdoelen als de onderwijsdoelen onvoldoende in overleg aan. De doelen houden weinig of geen rekening met de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften van iedere leerling. De teamleden vertalen de doelen nauwelijks of niet in operationele doelen. De doelen zijn zelden haalbaar, realistisch in tijdsbesteding, zinvol, samenhangend en gericht op optimale integratie in de maatschappij.</p>	<p>Het multidisciplinaire team laat nog kansen liggen om in overleg de selectie van zowel de opvoedings- en ontwikkelingsdoelen als de onderwijsdoelen aan te sturen. De doelen houden beperkt rekening met de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften van iedere leerling. De teamleden vertalen de doelen gedeeltelijk in operationele doelen. De doelen zijn beperkt haalbaar, realistisch in tijdsbesteding, zinvol, samenhangend en gericht op optimale integratie in de maatschappij. Het multidisciplinaire team stuurt de doelenselectie in beperkte mate bij.</p>	<p>Het multidisciplinaire team stuurt in overleg de selectie van zowel de opvoedings- en ontwikkelingsdoelen als de onderwijsdoelen aan. De doelen houden rekening met de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften van iedere leerling. De teamleden vertalen de doelen in operationele doelen. De doelen zijn haalbaar, realistisch in tijdsbesteding, zinvol, samenhangend en gericht op optimale integratie in de maatschappij. Het multidisciplinaire team stuurt de doelenselectie systematisch bij.</p>

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
<p>Het multidisciplinaire team stuurt in overleg de selectie van zowel de opvoedings- en ontwikkelingsdoelen als de onderwijsdoelen aan. De doelen houden rekening met de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften van iedere leerling. De teamleden vertalen de doelen in operationele doelen. De doelen zijn haalbaar, realistisch in tijdsbesteding, zinvol, samenhangend en gericht op optimale integratie in de maatschappij. Het multidisciplinaire team stuurt de doelenselectie systematisch bij. De manier waarop het multidisciplinaire team doelen op maat selecteert, is een voorbeeld van goede praktijk.</p>

H4. Leer- en leefklimaat

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
De teamleden leveren onvoldoende inspanningen om een positief en stimulerend leer- en leefklimaat te creëren. De maatschappelijke diversiteit is nauwelijks zichtbaar in de onderwijsleerpraktijk. De interactie tussen de teamleden en de leerlingen creëert weinig veiligheid, vertrouwen en betrokkenheid. De teamleden bevorderen onvoldoende het competentiegevoel en de emancipatie van de leerlingen. De onderwijsorganisatie is weinig ondersteunend voor de realisatie van de doelen. De teamleden benutten de tijd om te leren weinig efficiënt.	De teamleden leveren inspanningen om een positief en stimulerend leer- en leefklimaat te creëren. De maatschappelijke diversiteit is beperkt zichtbaar in de onderwijsleerpraktijk. De teamleden laten nog kansen liggen om leerlingen te motiveren, te ondersteunen, te waarderen, met hen in interactie te gaan, rekening te houden met hun inbreng en hun competentiegevoel en emancipatie te bevorderen. De onderwijsorganisatie is beperkt ondersteunend voor de realisatie van de doelen. De teamleden benutten de tijd om te leren beperkt efficiënt.	De teamleden creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De maatschappelijke diversiteit is zichtbaar in de onderwijsleerpraktijk. De teamleden motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie, houden rekening met hun inbreng en bevorderen hun competentiegevoel en emancipatie. De onderwijsorganisatie maakt de realisatie van de doelen mogelijk. De teamleden maximaliseren de tijd om te leren.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
De teamleden creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De maatschappelijke diversiteit is zichtbaar in de onderwijsleerpraktijk. De teamleden motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie, houden rekening met hun inbreng en bevorderen hun competentiegevoel en emancipatie. De onderwijsorganisatie maakt de realisatie van de doelen mogelijk. De teamleden maximaliseren de tijd om te leren. Het leer- en leefklimaat is een voorbeeld van goede praktijk.

H5. Afstemming van het aanbod op de onderwijsdoelen

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
Het aanbod is onvoldoende afgestemd op de onderwijsdoelen.	Het aanbod spoort gedeeltelijk met de onderwijsdoelen. De volledigheid en het evenwicht van het aanbod zijn nog werkpunten.	De teamleden bieden de onderwijsdoelen evenwichtig aan. Het aanbod is nagenoeg volledig en gericht op een brede harmonische vorming.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
De teamleden bieden de onderwijsdoelen evenwichtig aan. Het aanbod is nagenoeg volledig en gericht op een brede harmonische vorming. De manier waarop de teamleden de afstemming van het aanbod op de onderwijsdoelen bewaken, is een voorbeeld van goede praktijk.

H6. Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
De teamleden slagen er onvoldoende in om de onderwijsleerpraktijk consequent en planmatig vorm te geven vanuit een pedagogisch-didactische aanpak op maat, bepaald door het multidisciplinaire team. De instructie is onvoldoende geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De teamleden besteden nauwelijks aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze geven zelden effectieve feedback die ingebed is in het onderwijsleerproces. De teamleden sturen de instructie onvoldoende flexibel bij.	Het is een werkpunt om de onderwijsleerpraktijk consequent en planmatig vorm te geven vanuit een pedagogisch-didactische aanpak op maat, bepaald door het multidisciplinaire team. De instructie is in beperkte mate geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De teamleden besteden beperkte aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze laten kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces. De teamleden sturen de instructie beperkt flexibel bij.	Het multidisciplinaire team bepaalt een pedagogisch-didactische aanpak op maat. De teamleden vertalen die aanpak consequent en planmatig naar de onderwijsleerpraktijk. De instructie is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De teamleden besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze geven geregeld effectieve feedback die systematisch ingebed is in het onderwijsleerproces. De teamleden sturen de instructie indien nodig flexibel bij.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team bepaalt een pedagogisch-didactische aanpak op maat. De teamleden vertalen die aanpak consequent en planmatig naar de onderwijsleerpraktijk. De instructie is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De teamleden besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze geven geregeld effectieve feedback die systematisch ingebed is in het onderwijsleerproces. De teamleden sturen de instructie indien nodig flexibel bij. De leer- en ontwikkelingsgerichte instructie is een voorbeeld van goede praktijk.

H7. Materiële leer- en leefomgeving

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
De teamleden beschikken over onvoldoende leermiddelen en infrastructuur om de doelen te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn weinig actueel, onveilig en onvoldoende aangepast aan de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen. De teamleden zetten de beschikbare uitrusting weinig efficiënt in. Een gebrek aan fysiek comfort belemmert het leren en onderwijzen.	De teamleden beschikken over beperkte leermiddelen en infrastructuur om de doelen te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn veelal veilig en zijn beperkt aangepast aan de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen. De teamleden laten kansen liggen om de beschikbare uitrusting efficiënt in te zetten. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen, maar is beperkt stimulerend.	De teamleden beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen. De teamleden zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
De teamleden beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen. De teamleden zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen. De materiële leer- en leefomgeving is een voorbeeld van goede praktijk.

H8. Evaluatie van de leerlingenvorderingen

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
De teamleden evalueren de realisatie van de geselecteerde opvoedings- en ontwikkelingsdoelen en de onderwijsdoelen nauwelijks of niet. Die evaluatie is niet of weinig transparant, betrouwbaar, fair en breed. De teamleden evalueren de realisatie van de doelen waarvoor een gezamenlijke aanpak nodig is, weinig of niet in multidisciplinair overleg.	De teamleden evalueren gedeeltelijk de realisatie van de geselecteerde opvoedings- en ontwikkelingsdoelen en de onderwijsdoelen. Die evaluatie is veelal transparant, betrouwbaar, fair en breed. De teamleden evalueren de realisatie van de doelen waarvoor een gezamenlijke aanpak nodig is, occasioneel in multidisciplinair overleg.	De teamleden evalueren de realisatie van de geselecteerde opvoedings- en ontwikkelingsdoelen en de onderwijsdoelen. Die evaluatie is transparant, betrouwbaar, fair en breed. De teamleden evalueren de realisatie van de doelen waarvoor een gezamenlijke aanpak nodig is, in multidisciplinair overleg.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
De teamleden evalueren de realisatie van de geselecteerde opvoedings- en ontwikkelingsdoelen en de onderwijsdoelen. Die evaluatie is transparant, betrouwbaar, fair en breed. De teamleden evalueren de realisatie van de doelen waarvoor een gezamenlijke aanpak nodig is, in multidisciplinair overleg.

H9. Evaluatie van de handelingsplanning op leerlingenniveau

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team reflecteert weinig of niet over de handelingsplanning voor iedere leerling. Het multidisciplinaire team stuurt de handelingsplanning onvoldoende bij.	Het multidisciplinaire team laat nog kansen liggen om geregeld en systematisch te reflecteren over de handelingsplanning voor iedere leerling. Het multidisciplinaire team stuurt de handelingsplanning in beperkte mate bij.	Het multidisciplinaire team reflecteert geregeld en systematisch over de handelingsplanning voor iedere leerling. Het multidisciplinaire team stuurt de handelingsplanning bij indien nodig.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team reflecteert geregeld en systematisch over de handelingsplanning voor iedere leerling. Het multidisciplinaire team stuurt de handelingsplanning bij indien nodig. De evaluatie van de handelingsplanning op leerlingenniveau is een voorbeeld van goede praktijk.

H10. Leereffecten

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
De leerprestaties en de studievoortgang tonen niet aan dat de leerlingen de onderwijsdoelen bereiken.	De leerprestaties en de studievoortgang bieden gedeeltelijke garanties dat de leerlingen de onderwijsdoelen bereiken.	De leerprestaties en de studievoortgang tonen aan dat de leerlingen minstens de onderwijsdoelen bereiken.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
De leerprestaties en de studievoortgang tonen aan dat de leerlingen minstens de onderwijsdoelen bereiken. De manier waarop de teamleden de leereffecten bewaken, is een voorbeeld van goede praktijk.